

Kirken, have de skænket denne Bevægelse Privilegier og derved taget Brodden af den. Det at skænke de Radikale Privilegier, at gøre dem til Ministre, er altid det bedste Middel mod al Radikalisme, og det er ogsaa det, der er sket her, at man nu giver de frikirkelige her i Landet en privilegeret Stilling.

Naa, jeg vil ikke sige, at det er noget egentlig revolutionært, der har været det til Grund liggende for vore Frimenigheder her i Landet, thi i Virkeligheden er det kun de grundtvigske Frimenigheder, der er tænkt paa. (*Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet*: De evangelisk-lutherske!). De evangelisk-lutherske, ja, men i dette Tilfælde er det altsaa kun de grundtvigske, der er Tale om. Jeg maa undertiden beklage, at den Frikirke-Bevægelse, vi have haft her i Landet, ikke har haft noget mere æggende i sig, end de grundtvigske Frimenigheder have haft. De have i Virkeligheden hele Tiden betragtet sig som hørende til Folkekirken og samarbejdet med Folkekirken, saa at det, der sker her, er kun, at vi give nogle Mennesker, der gerne ville ind i Folkekirken, en folkekirkelig Stilling. Men Konsekvenserne af det — og det er det, der for mig er det velgørende — føre i en Retning, som fra visse Sider siges at være radikal, men som jeg samtidig haaber, at man i det høje Ting deroppe vil finde i høj Grad konservativ — thi det er dog det, disse Mennesker ere —, hvis de ærede Landstingsmænd forstaa at være lige saa gode Politikere som de højærværdige Paver i Rom. Disse havde nok vedtaget dette Lovforslag.

Her i Landet have vi ikke haft noget Tilløb til en virkelig Frimenighedsdannelse, og det hænger sammen med, at vore største kirkelige Personligheder, Grundtvig og Vilhelm Beck, skyede Frimenighedsdannelse. De kunde sikkert begge to have dannet en virkelig Frikirkebevægelse, som havde rystet den danske Statskirke i sin Grundvold, men de vilde ikke, fordi de vare saa kraftige nationale Personligheder, som de vare. Og den tredie af Kirkens Høvdinger herhjemme, Søren Kierkegaard, var alt for konservativ politisk, alt for reflekterende sjæleligt og alt for svag legemligt til at kunne begynde at lægge Grund til en Frikirkebevægelse. Men at der vil komme noget i den Retning, er utvivlsomt, og opstaaer Bevægelsen ikke her i Landet, ville Bølgerne komme udefra.

Se, det afgørende for mig i denne Sag er dette, at der er en Mulighed for at

komme til at virke indenfor Folkekirken Råmmer uden at have aflagt Præsteløfte. Dette Præsteløfte synes jeg maa være en daglig Byrde for Folkekirken Præster, men vi se jo, at det ikke er det. Dog er der adskillige Mennesker, som ikke kunne tænke sig at aflægge det og derfor afholde sig fra at blive Præster, men de fleste gaa paa det helt roligt. Til dette Præsteløfte ere jo i Virkeligheden ikke alene Præsterne bundne, men ogsaa ifølge vor hittilværende Lovgivning vi, der høre til Folkekirken; men det kommer jeg ind paa senere hen. Dette Præsteløfte er jo altsaa dette, at man lærer i Overensstemmelse med de tre økumeniske Bekendelsesskrifter, det apostoliske, det nikænske og det athanasianske og saa Luthers lille Katekismus og den augsburgske Bekendelse. Ser De, hvis der nu skulde maales rent juridisk, saa tror jeg, at de fleste af Landets Præster vilde blive afsatte, da det er de færreste af dem, der helt føle sig i Overensstemmelse med disse Bekendelsesskrifter. Øvre i Sverige have de ogsaa en Række Bekendelsesskrifter. Ligesom de have tre gammelkirkelige, have de tre lutherske. Et af dem, Concordiaformelen, er lige saa uhyrlig og ukristelig som den athanasianske Bekendelse herhjemme. Der var for nogen Tid siden Tale om, at man skulde have færre, at man i alt Fald skulde afskaffe Concordiaformelen, men det blev vedtaget at beholde dem alle. Og det ejendommelige er, at det blev vedtaget med de liberale Præsters Stemmer, fordi de sagde som saa: Hvis vi nu afskaffe Concordiaformelen og nogle af de værste af Bekendelsesskrifterne, kunde Folk tro, at det var Alvor med de andre, lad os derfor beholde dem alle. Det samme er skrevet herhjemme af en højærværdig teologisk Professor, og der er en vis Rigtighed og Sandhed i dette Standpunkt.

Den højtærede Kultusminister var i sin Forelæggelsestale inde paa almindelige Principper og da ogsaa paa det teologiske Studium, som er noget, der hænger sammen med dette. Han vilde, at dette Studium skulde moderniseres, det skulde udvikles i god Forstand. Ja, hvad vil det nu sige: i god Forstand? Det var det rart at faa noget at vide om ved Lejlighed. Det skal moderniseres. Ja, der komme vi netop ind til det, som kan blive et Sprængstof i den danske Folkekirke. Se, den Lære, som den højtærede Kultusminister vil have, vi skulle føle os i Overensstemmelse med, er saadan, som han sagde i sin Forelæggelsestale, „at det